

AVTOMOBILIZEM NA KRANJSKEM

SLIKA 1

1.

Kako se je imenoval prvi avtomobil na Kranjskem, ki ga je v Ljubljano pripeljal baron **Anton Codelli** leta 1898? Še 15 let po tem je bilo na Kranjskem le 60 avtomobilov.

☐ SAMODRŽEC

☐ SAMODRČ

SLIKA 2 – Župan Ivan Hribar za volanom svojega avtomobila.

2.

Dolgoletni ljubljanski župan **Ivan Hribar** je bil eden prvih Ljubljančanov, ki so imeli avtomobil. Imel je avto znamke **Laurin&Klement**. Kako se ta znamka imenuje danes?

☐ FERRARI

☐ ŠKODA

☐ MERCEDES

SLIKA 3

SLIKA 4

SLIKA 5

SLIKA 6

SLIKA 7 – Časopisna reklama za avtomobile Laurin in Klement.

3.

Kje ima danes ta tovarna sedež?

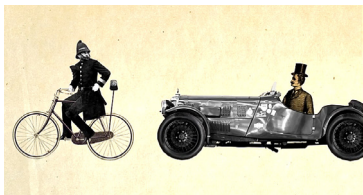
☐ V ITALIJI

☐ NA ČEŠKEM

☐ V NEMČIJI

4.

Ko je **baron Codelli** v Ljubljano pripeljal prvi avtomobil, so avtomobili vozili veliko počasneje kot danes. Svetovni hitrostni rekord je leta 1889 znašal 63 km/h.

SLIKA 8

Kakšna je bila na začetku 20. stoletja najvišja dovoljena hitrost za vožnjo v naselju?

☐ 60 KM/H

☐ 90 KM/H

☐ 15 KM/H

☐ 50 KM/H

5.

Pojav avtomobilov je prinesel marsikatero nevšečnost prebivalcem. Navedite vsaj **tri primere težav**, s katerimi so se takrat srečevali.

Odgovor:

SLIKA 9

*En opisani avtomobil
je opzamenovan z
"J 19"
Ljubljana 10. 11. 1911.
L. S.*

SLIKA 10

6.

Na **registrskih tablicah** oziroma oznamenilnih tablicah je bila zapisana črka J, ki je pomenila deželo Kranjsko. Slovenci so na začetku 19. stoletja živeli tudi v drugih deželah. Povežite ime dežele z njenim glavnim mestom.

AVSTRIJSKO PRIMORJE ☐

☐ **LJUBLJANA**

ŠTAJERSKA ☐

☐ **CELOVEC**

KRANJSKA ☐

☐ **TRST**

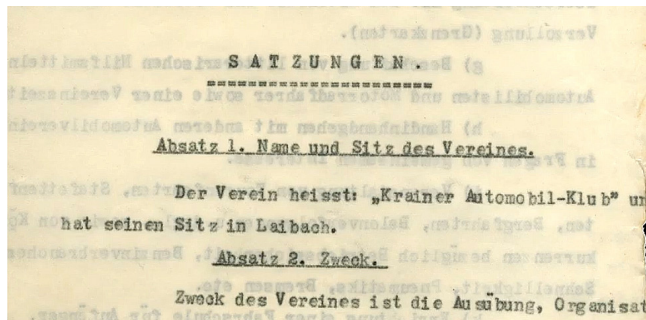
KOROŠKA ☐

☐ **GRADEC**

7.

Kako se je imenovalo **prvo avtomobilsko društvo na Slovenskem** in kdaj je bilo ustanovljeno?

Odgovor:

SLIKA 11

SLIKA 12

SLIKA 13

SLIKA 14

Avtomobili so torej na prehodu iz 19. v 20. stoletje močno spremenili način življenja. Konjske vprege so počasi utonile v pozabo, avtomobili pa so postajali čedalje bolj priljubljeni, saj so močno zmanjšali čas, ki so ga ljudje porabili, da so prišli iz točke A v točko B. Tako so se avtomobili uporabljali v zasebne namene, predvsem pa so bili pomembni v javnem življenju, saj so jih med prvimi začeli uporabljati gasilci in reševalci.

8.

S pomočjo fotografij ugotovite, v katerem **slovenskem** mestu so imeli **gasilci najdaljšo lestev na Balkanu**?

SLIKA 16

SLIKA 15

SLIKA 17

SLIKA 18

Odgovor: _____

Avtomobili so imeli pomemben vpliv tudi na vojskovanje. Zato so francoski vojaški poveljniki ob izbruhu prve svetovne vojne sklenili, da čete na fronto odpeljejo kar s taksiji.

9.

Danes moč motorjev merimo samo v vatih. Včasih pa so jih merili drugače. Katera **merska enota je bila v souporabi do leta 2010**, ko je bila dokončno ukinjena?

SLIKA 19

Odgovor: _____

10.

Rdeči avtomobil (Nissan Sunny, letnik 1988) iz filma je tudi starodobnik, saj je starejši od 30 let. Se morda spomnite, **kako ga junak filma ljubkovalno imenuje**?

SLIKA 20

SLIKA 21

Odgovor: _____

11.

Pozorno si oglejte fotografije in ugotovite, **središče katerega mesta je bilo nekoč odprto za promet?** Poimenujte ga.

Odgovor: _____

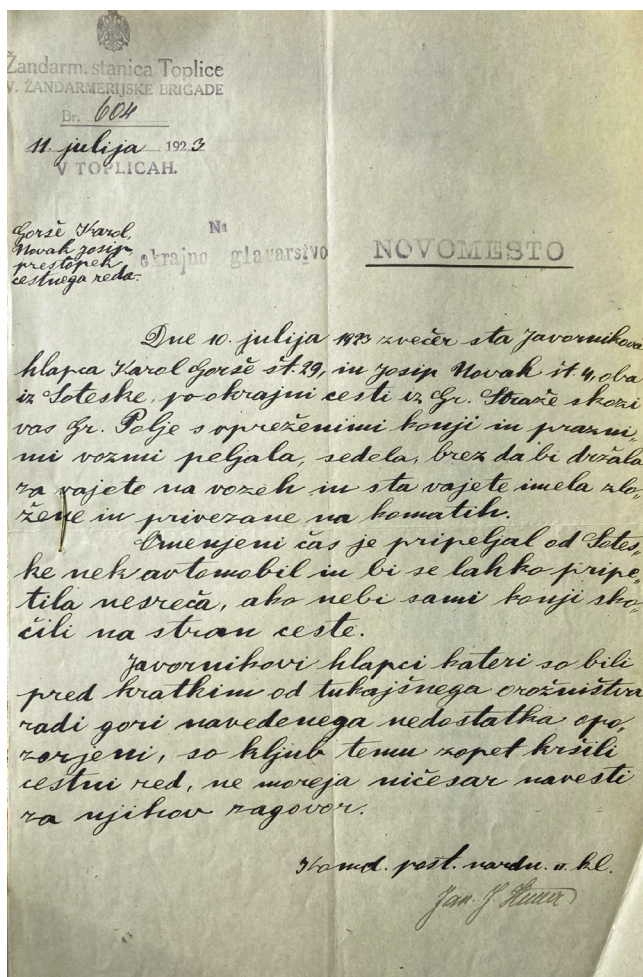
SLIKA 22

SLIKA 23

SLIKA 24 – Odmor med snemanjem filma Avtomobilizem na Kranjskem.

SLIKA 25

VIRI:

Slika 1: https://www.youtube.com/watch?v=H-i1r1qK3k0&feature=emb_logo, dostop 22. 12. 2020.

Slika 2: SI_ZAL_ŠKL/0278 Ivan in Franja Tavčar, Visoko, t. e. 5, p. e. 112.

Slika 6: SI_ZAL_ŠKL/0278 Ivan in Franja Tavčar, Visoko, t. e. 5, p. e. 112.

SLIKA 7: Časopis Slovenec, 5. 4. 1912.

SLIKA 8: https://www.youtube.com/watch?v=H-i1r1qK3k0&feature=emb_logo, dostop 22. 12. 2020.

SLIKA 9: Hrani Muzej in galerije mesta Ljubljane.

SLIKA 10: SI_ZAL_LJU/0489 Mesto Ljubljana, fasc. 1665, t. e. 1831, fol. 166-167.

SLIKA 11: SI_ZAL_LJU/0489 Mesto Ljubljana, fasc. 1395, t. e. 1587, fol. 286-292.

SLIKA 12: SI_ZAL_LJU/0489 Mesto Ljubljana, fasc. 1395, t. e. 1587, fol. 286-292.

SLIKA 13: SI_ZAL_LJU/0489 Mesto Ljubljana, fasc. 1395, t. e. 1587, fol. 286-292.

SLIKA 15: SI_ZAL_LJU/0342 Zbirka fotografij, G6-046-006.

SLIKA 16: SI_ZAL_LJU/0342 Zbirka fotografij, G6-040-009.

SLIKA 17: SI_ZAL_KRA/0098 Gasilstvo Kranj, t. e. 12.

SLIKA 18: SI_ZAL_LJU/0342 Zbirka fotografij, A02-006.

SLIKA 19: SI_ZAL_LJU/0342 Zbirka fotografij, B4-069.

SLIKA 21: SI_ZAL_LJU/0655 Zmajev odred Ljubljana, t. e. 4, p. e. 6.

SLIKA 22: SI_ZAL_LJU/0342 Zbirka fotografij, F7-067.

SLIKA 23: SI_ZAL_NME/0249 Zbirka razglednic Novo mesto.

SLIKA 25: SI_ZAL_NME/0003 Okrajno glavarstvo, t. e. H 29.

SLIKE 3, 4, 5, 14, 20, 24: foto: Elizabeta Eržen Podlipnik.

HYPERLINK "<https://fran.si/133/sskj2-slovar-slovenskega-knjiznega-jezika-2/4528420/samodrzec?View=1&hs=1&Query=samodrzc%5%beec>" samodržec -žca m (ř)

oblastnik, ki ima neomejeno, samovoljno oblast: državi je vladal samodržec; car samodržec

// ekspr. oblasten, samovoljen človek: ravnatelj je bil pravi samodržec

Avtorja: Luka Cerar in Elizabeta Eržen Podlipnik

Urednica in koordinatorka: Dunja Mušič

Oblikovanje: EMBAGO

Izbor slikovnega gradiva: Elizabeta Eržen Podlipnik, Dunja Mušič